

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-237/11-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a Mateřská škola Křemže
Sídlo:	Školní 182, 382 03 Křemže
IČ:	600 059 367
Identifikátor:	00583707
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Jiřím Themem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Městys Křemže, Náměstí 35, 382 03 Křemže
Místo inspekční činnosti:	Školní 182, Křemže
Termín inspekční činnosti:	11. – 14. duben 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola a Mateřská škola Křemže je úplnou základní školou s 1. – 9. ročníkem, která vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a školní výdejny. **Základní školu** tvoří celkem 11 tříd 1. a 2. stupně, které v letošním školním roce navštěvuje 251 žáků. Škola vyučuje v 1. – 4. ročníku podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, v 5. ročníku pak podle dobíhajícího vzdělávacího programu Základní škola.

V období od poslední inspekce došlo k významným změnám v personální i materiální oblasti. V roce 2008 byl na základě konkurzního řízení jmenován nový ředitel školy. Za jeho krátkého působení byla provedena řada úprav a oprav, které významně zlepšily materiální zázemí školy a vytvořily podnětné prostředí pro vzdělávání.

V průběhu posledních dvou let byly otevřeny dvě nové třídy v **mateřských školách**, neboť přibývalo žádostí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání. Rovněž došlo k významné modernizaci prostředí obou pracovišť včetně školních zahrad. V současné

době je v Mateřské škole Křemže zařazeno 84 dětí ve třech třídách a v Mateřské škole Chlum je 42 dětí ve dvou třídách. Škola je maximálně naplněna, krátkodobě i překračuje nejvyšší povolený počet zapsaných dětí.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávání žáků v **základní škole** probíhá podle školního vzdělávacího programu, který si klade za cíl rozvíjet osobnost a individualitu žáka, podporovat kladný vztah k celoživotnímu učení a rozvíjet kladný vztah k práci a k životnímu prostředí. V popředí stojí využívání vhodných učebních postupů pro efektivní učení, činnostní pojetí vyučování a zařazování kooperativního a problémového učení.

Shodným znakem vzdělávání **na 1. stupni ZŠ** je podnětné prostředí tříd, vstřícné klima a převažující aplikace účinných metod a forem práce s aktivním zapojením žáků. Kromě frontální výuky je od nejmladších žáků účelně zařazeno skupinové kooperativní učení, při němž žáci propojují teoretické poznatky s praktickými dovednostmi. Dokazují, že umějí společně splnit úkol, při práci dodržují daná pravidla, respektují práci druhých a umějí prezentovat výsledky práce. Převážně dostatečný prostor je pro přemýšlení a samostatné uvažování žáků, pro práci s chybou, pro vyhledávání informací i jejich následné využití. Výuka je zpravidla velmi dobře propojena s praktickým životem. Využití interaktivní tabule přispívá k zatraktivnění výuky a k aktivitě žáků. V potřebné míře se uplatňuje individuální diferenciací, která zohledňuje možnosti a schopnosti žáků včetně žáků integrovaných, prostor je vytvořen i pro práci žáků talentovaných. Hodnocení žáků je převážně pozitivně a motivačně zaměřené, nechybí sebereflexe, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

Komplexně je podpořena čtenářská gramotnost. Přispívá k tomu i aktivní zapojení žáků do celorepublikového projektu zaměřeného na rozvoj čtenářských dovedností, návštěvy knihovny a předčítání žákům učitelkami. Žáci přiměřeně ke svému věku prezentují výsledky školních aktivit a kultivovaně se vyjadřují.

Pozitivem pedagogické činnosti je cílené vedení žáků k utužování pěkných mezilidských vztahů, k toleranci a slušnému vystupování. Toto působení se kladně odráží i v jednání a chování žáků. Žáci spolupracují ve skupině, podílejí se spolu s učitelkami na vytváření pravidel práce v týmu, umějí si pomoci navzájem, přispívají k příjemné pracovní atmosféře, vytvářejí si o sobě pozitivní mínění, které podporuje jejich sebedůvěru atd. Z cíleného sledování žáků ve třídách 1. a 4. ročníku vyplynulo, že jejich sociální kompetence jsou rozvíjeny mimořádně dobře a všestranně.

Ve sledovaných hodinách **2. stupně** zcela převažovala frontální výuka s dominující rolí učitele. Žáci se zapojovali do výuky, dokázali udržet pozornost, vzbuzení zájmu bylo v jednotlivých třídách rozdílné. Ve výuce se dařilo účinně propojovat teorii s praxí a uplatňovat mezipředmětové vztahy. U žáků je podporován rozvoj logického myšlení a komunikativních dovedností, je vytvářen prostor pro jejich vyjádření a prezentaci prací před ostatními. Činnostní pojetí vyučování je rozvíjeno více na 1. stupni, na 2. stupni se ve sledovaných hodinách ojedinele objevily činnosti směřující ke kooperaci žáků, zpravidla chyběl čas pro shrnutí učiva, méně často se projevovalo vedení žáků k získávání informací z více zdrojů a sebehodnocení. Společným rysem výuky bylo vstřícné klima ve třídách, kdy žáci většinou respektovali pravidla práce. Výrazným pozitivem je pak efektivní uplatnění práce s interaktivní tabulí nebo s dataprojektorem, možnosti většího využívání jsou limitovány materiálním vybavením učeben.

Rozvoj osobnosti žáků podporuje i výběr z několika volitelných předmětů, (sportovní hry, cizí jazyk, technické praktikum). Ve škole probíhá výuka sborového zpěvu, činnost školního sboru se pak podílí na různých akcích školy i obce. Velmi pestrá je nabídka

kroužků organizovaných při škole (výtvarný, vaření, šachy, modelářský, rybářský, florbal a badminton). Jako nepovinný předmět je nabízeno náboženství. Škola klade důraz také na výchovu k volbě povolání a dopravní výchovu, k dispozici je nově vybudované dopravní hřiště.

Základní škola na standardní úrovni rozvíjí vědomosti, dovednosti a postoje v čtenářské a matematické gramotnosti. Napomáhá rozvoji komunikace v cizích jazycích a rozvoji informačních dovedností. Škole se daří se propojovat průřezová témata a rozvíjet klíčové kompetence nejen v jednotlivých předmětech, ale rovněž prostřednictvím soutěží a projektů v rámci tříd i školy. Čtenářská gramotnost je podporována mj. zapojením žáků 1. stupně do projektu „Celé Česko čte dětem“ a pravidelnou spoluprací obou stupňů s místní knihovnou. Výsledky projektu „Den v pravěku“ jsou předvedeny v rámci výzdoby v areálu 1. stupně. Zapojení žáků do celoškolských projektů (Den v pohybu, Den Země, Den čarodějnic apod.) přispívá k rozvoji sociální gramotnosti, rovněž se osvědčil adaptační pobyt žáků 6. tříd, začíná se uplatňovat pravidelné zařazování celoškolských sportovních soutěží. K naplňování cílů vzdělávacích programů přispívají vhodně organizované besedy, exkurze a návštěvy kulturních představení. U žáků je tak školními i mimoškolními aktivitami vytvářen kladný vztah k umění, kultuře a historii.

Škola využívá umístění školy v chráněné krajinné oblasti (CHKO Blanský les a Klet') a výrazněji směřuje pozornost k podpoře přírodovědné gramotnosti, v budoucnu se chce ještě více v této oblasti profilovat. Zahájena byla proměna školní zahrady (s naučnou botanickou stezkou, s fotopanely k měření síly slunce), v duchu ekologického přístupu byly instalovány fotoelektrony na střeše školy, často jsou zařazovány tematicky zaměřené přírodovědné vycházky, někdy i výzkumného charakteru.

Vzdělávání v celé šíři podporuje rozvoj všech klíčových kompetencí - k učení, k řešení problémů, kompetencí komunikativních, sociálních a personálních, občanských a pracovních. Znalosti a dovednosti žáků v jednotlivých funkčních gramotnostech odpovídají výstupům v ŠVP.

Na základě doporučení odborných poradenských pracovišť vytvářejí pedagogové pro integrované žáky (letos jsou 3) individuální vzdělávací plány. Těmto žákům pomáhají při práci asistenti pedagoga, jejichž pomoc se v hodinách jevila jako velmi efektivní. Ve sledovaných hodinách byla i dalším žákům s odlišnými vzdělávacími potřebami věnována adekvátní pozornost. V rámci výchovného poradenství stojí v popředí i pomoc při směřování žáků k jejich dalšímu vzdělávání a k volbě povolání. Škola podle potřeby spolupracuje se sociálními partnery, zprostředkovává kontakty a konzultace.

Škola má účinné preventivní systémy zaměřené na omezení rizikového chování (zejména šikany, zneužívání návykových látek, záškoláctví), školních úrazů a školní neúspěšnosti a sleduje jejich naplňování. Míra úrazovosti se v posledních letech udržuje zhruba na stejné úrovni. Oblasti výchovného poradenství a prevence rizikového chování plní svou funkci v celé šíři.

Pedagogové sledují a porovnávají míru úspěšnosti žáků v průběhu vzdělávacího cyklu standardními postupy. ZŠ využívá možnost srovnávání s ostatními školami pomocí externích testů, výsledky testů SCIO v 6. ročníku přesáhly výrazněji republikový průměr. Pedagogičtí pracovníci zajišťují přípravu talentovaných žáků na předmětové olympiády i soutěže se sportovním nebo uměleckým zaměřením (výtvarné a pěvecké), především s úspěchy v rámci okresu, individuálně i s úspěchem v kraji. Výsledky školy jsou prezentovány na webových stránkách a v místním tisku, rovněž při řadě akcí pro veřejnost (vánoční jarmark, vánoční koncert, školní ples, vystoupení ke Dni matek).

V rámci autoevaluace školy byl vypracován i dotazník pro rodiče. Z dokumentace školy, ze sledovaných hodin a z dotazníku pro rodiče vyplývá, že ve škole převládá demokratický přístup a otevřená komunikace mezi žáky a učiteli.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání zpracovala každá škola samostatně. Oba dokumenty jsou v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Mezi priority školy patří výchova k zodpovědnosti za vlastní chování včetně ekologických souvislostí. Často obohacují běžný program také kulturní akce, některé jsou společné pro obě mateřské školy.

Výsledky vzdělávání škola průběžně vyhodnocuje. Zaměřuje se zejména na sledování osobního pokroku každého dítěte a dílčí výsledky podle tematických celků. Zpráva o vlastním hodnocení mapuje zlepšování prostředí, spolupráci s partnery, úspěšné akce. Učitelky pravidelně sledují individuální vzdělávací pokroky dětí a podle potřeby napomáhají při rozvíjení dílčích dovedností.

Při hospitacích ve všech třídách se prokázalo, že činnosti odpovídají věku a možnostem dětí, většinou byly dobře motivované s odstupňovanou náročností. Převažovaly aktivity řízené, menší prostor byl ponechán pro vlastní zkoumání, rozhodování a řešení problémů. Děti projevovaly spontánní zájem o práci a učení, spolupracovaly, s důvěrou se obracely k učitelkám. V obou MŠ jsou pravidelně zařazovány pohybové, poznávací a tvořivé aktivity i rozmanité činnosti venku. Školní zahrady poskytují bezpečné vzdělávací prostředí pro pohyb, relaxaci i přímé zkušenosti pěstitelské. Zřejmý je důraz na osvojování žádoucích hodnot, ekologické citění a zdravý životní styl. Každý den je zařazeno čtení knih a vyprávění. Děti byly samostatné v tvořivých činnostech, ovládaly základy společenského vystupování a zdvořilého chování. Prokazatelné bylo rozvíjení kompetencí k učení, velmi dobré výsledky v péči o zdraví a osobní bezpečí, porozumění přírodním zákonitostem, vztahy sounáležitosti s obcí.

Provoz a organizace školy je zajištěna efektivně a s ohledem na potřeby rodičů. V mateřské škole Chlum byl společný program v jedné třídě příliš dlouhý a s neúměrně vysokým počtem dětí. Neprodleně po upozornění škola reagovala odpovídající změnou.

Věcné podmínky v obou pracovištích se výrazně zkvalitnily. Dětské stoly a židle jsou v různých výškách podle vzrůstu dětí. Škola je dobře vybavena moderními pomůckami a dostatkem knih, má hudební nástroje i tělovýchovné náčiní. Odpovídající technika umožňuje učitelům přípravu materiálů i aktuální informace.

Personální zajištění sleduje dlouhodobě kontinuální směřování školy. Učitelky jsou převážně kvalifikované nebo studují na vysoké škole, věková rozmanitost podporuje kvalitu práce. Velká podpora dalšího vzdělávání přispívá k inovacím ve vzdělávacím procesu.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola zveřejňuje dostatečné informace o možnostech vzdělávání i způsobu přijímání dětí a žáků. Řádně vede školní matriku, provádí v ní změny a předává z ní údaje v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona. Ředitel školy dodržuje zákonná ustanovení při přijímání dětí a žáků, při odkladech povinné školní docházky a při povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Dílčí nedostatky formálního rázu byly zjištěny ve vedení povinné dokumentace školy (v třídních knihách, třídních výkazech a katalogových listech).

Základní škola poskytuje vzdělávání podle vzdělávacích programů, které jsou v souladu s dokumenty MŠMT. V budově je dostatek místa pro kmenové třídy, 4 odborné učebny a tělocvičnu. Zde je možným zdrojem úrazů podlaha, která vykazuje známky značného opotřebení a vyžaduje opravu, případně renovaci. Pro výuku tělesné výchovy škola využívá i areál místní tělovýchovné jednoty, případně rekonstruovaný prostor dopravního

hřiště. Nástavbou nad školní jídelnou se podařilo získat nové prostory pro vyučující i žáky, usnadnil se i tím i přechod žáků do školní tělocvičny. Výměna žákovského nábytku ve třídách je již téměř dokončena. Postupně se zlepšuje i doposud slabší stránka materiálního vybavení školy, kterou byla oblast výpočetní techniky a moderních didaktických pomůcek. Vyučující mají v současnosti k dispozici 3 učebny s interaktivní tabulí, další vybavení těmito moderními a efektivními prostředky získává škola v souvislosti s čerpáním finančních prostředků z Evropských strukturálních fondů.

Vnitřní prostory školy i některé třídy získaly po provedené výměně oken novou výmalbu, což výrazně pozitivně změnilo atmosféru těchto prostor. Na jejich přeměně se podílí i samotní žáci za pomoci svých výtvarných prací. Všude je udržována čistota a pořádek. Prostorové podmínky školy celkově umožňují realizaci přijatého vzdělávacího programu.

V pedagogickém sboru jsou zastoupeni jak začínající, tak zkušení vyučující, vedením školy jsou podporováni v jejich dalším profesním rozvoji.

Práce ředitele školy vychází ze strategického koncepčního záměru, jeho rozvržení a naplňování konkrétních dílčích kroků je zatím spíše směřováno k organizačním záležitostem v daném školním roce.

Organizační struktura školy a rozdělení kompetencí jednotlivým pracovníkům jsou dobře zpracované a umožňují plně funkční chod školy. Oblast kontrolní činnosti má celkově standardní úroveň, zaměřuje se na všechny základní složky chodu školy. Ředitel školy během svého poměrně krátkého působení získal velmi dobrý přehled o práci pedagogických pracovníků, cíleně je průběžně směřuje k naplňování zásad ŠVP a ke zkvalitňování práce. Efektivně využívá finanční, materiální i personální zdroje.

Žáci jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a k ochraně zdraví. Škola jim průběžně poskytuje potřebné informace a snaží se vytvářet příznivé podmínky pro bezpečný průběh vzdělávání. Školní řád upravuje práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání v souladu se zákonnou normou, účinná je prevence rizikového chování.

Mateřská škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Důsledně uplatňuje **rovný přístup ke vzdělávání**, řádně vede školní matriku a další dokumentaci. Drobná administrativní opomenutí byla v průběhu inspekce odstraněna.

Řízení odloučených pracovišť je delegováno na vedoucí učitelky mateřských škol. Jejich kompetence a zodpovědnost jsou jednoznačně vymezeny, pravidelně probíhají porady vedení. Daří se zachovávat soudržný hodnotový rámec ve všech součástech školy.

Ekonomické a materiální předpoklady školy

Finanční předpoklady školy k zabezpečení školních vzdělávacích programů byly hodnoceny za poslední kalendářní roky, tj. 2008 až 2010. Ve sledovaném období škola hospodařila s finančními prostředky státního rozpočtu poskytnutými na přímé výdaje na vzdělávání a na rozvojové programy, s příspěvkem na provoz od zřizovatele a s vlastními příjmy. V době inspekční činnosti je kapacita základní školy využita ze 71,4 %. Po snížení stavu žáků ve školním roce 2008/2009 zůstává jejich počet přibližně na stejné výši. U obou mateřských škol došlo za poslední tři školní roky k navýšení počtu tříd o jednu třídu a škola má nyní plný stav. V roce 2009 na základě poslední úpravy rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání došlo oproti předchozímu roku ke zvýšení zdrojů financování o 3,7 %. V roce 2010 byly prostředky meziročně zvýšeny o 5,0 %. Druhým nejvýznamnějším zdrojem krytí neinvestičních výdajů je příspěvek na provoz poskytnutý zřizovatelem. Tyto prostředky mají stoupající tendenci. Další financování školy bylo podpořeno finančními prostředky z rozvojových programů MŠMT. Prostředky byly

použity na zvýšení nenárokových složek platu pedagogických pracovníků, posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků a školní vybavení pro žáky 1. tříd základní školy. Ostatní zdroje financování jsou vlastní příjmy (úplata za školní družinu a mateřskou školu, nájemné za tělocvičnu a posilovnu, sponzorské dary, úroky a použití rezervního fondu). Škole se podařilo získat finanční podporu z Operačního programu ESF „Vzdělávání pro konkurenceschopnost – oblast 1,4 EU peníze školám“ zaměřený na modernizaci podmínek vzdělávání ve škole, individualizaci výuky a vzdělávání pedagogů. Škola se zapojila do grantového programu podporovaného Jihočeským krajem na projekt „Moderní tělocvična“ s příspěvkem na obnovu vybavení sportovních zařízení. Dále jí byl poskytnut nadací Partnerství příspěvek na projekt „Fotovoltaický panel v zahradě pro výuku a inspiraci“ Škola využívá možnosti doplňkové činnosti. Škola určuje priority podle rozpočtových možností a přijímá opatření v souladu se závěry vlastního hodnocení a vnitřní kontroly. Efektivně a hospodárně používá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Finanční prostředky poskytnuté škole umožňují realizaci školních vzdělávacích programů.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávání v základní škole probíhá podle vzdělávacích programů, které jsou v souladu se závaznými dokumenty MŠMT.

Ředitel školy plní povinnosti vyplývající ze zákonných norem, dodržuje rovný přístup ke vzdělávání. Cíleně vytváří podmínky pro bezpečné prostředí a daří se mu zkvalitňovat materiální zázemí pro vzdělávání.

V oblasti řízení školy je zřejmé kontinuální pokračování v dříve nastaveném trendu. Vedení školy věnuje pozornost dalšímu vzdělávání pracovníků, směřuje pedagogy do oblasti využívání moderní didaktické techniky, cílevědomě se snaží v souladu se ŠVP o zavádění inovací do vyučovacího procesu. Toto se doposud daří výrazněji na 1. stupni. Celkově vzdělávání probíhá na standardní úrovni.

Vedení školy sleduje výsledky vzdělávání, k porovnávání využívá pravidelně i celostátní testy.

Finanční prostředky poskytnuté škole umožňují realizaci školního vzdělávacího programu.

Pozitiva:

- *Řízení školy má jasnou strategii rozvoje školy, na rozhodnutích o směřování školy participují i další zaměstnanci školy*
- *Zájem pedagogů o kvalitu vzdělávání a rozvoj školy, spolupráce s dalšími zaměstnanci*
- *Podpora zřizovatele při zlepšování věcných podmínek*

Prostor pro zlepšení:

- *zkvalitnění vedení školní dokumentace*

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 21 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (*csic@csicr.cz*) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Českých Budějovicích dne 6. května 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Miroslav Doležal, školní inspektor v.r.....

Mgr. Hana Bezděková, školní inspektorka v.r.....

Mgr. Věra Drsová, školní inspektorka v.r.....

Mgr. Daniela Petrová, školní inspektorka v.r.....

Bc. Vladimír Štípl, kontrolní pracovník v.r.....

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Křemži dne 10. 5. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jíří Tham, ředitel školy v.r.....

